

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Theologia Scholastica

Mayr, Anton

MDCCXXXII

Art. III. An Ecclesia sit infallibilis regula fidei.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-84303](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-84303)

dum quid, ferme sicut manus arida, nec potens moveri, dicitur emortua, licet adhuc aliquo modo tenuiter nutriatur.

304. Ob. 7. à contrariò. Schismatici, & excommunicati, retinent baptismum, & fidem: ergo sunt membra Ecclesiae. Confir. ex S. Augustino ad Donatistas post collationem c. 20. dicente: *Neque enim à populo DEI separamus, quos vel degradando, vel excommunicando, ad humiliorem penitendi locum redigimus*: ergo. Resp. neg. conf. Ista non sufficiunt ad membrum Ecclesiae, si desit communicatio externa respectu aliorum fidelium, vel subjectio respectu Prælatorum; unde excommunicatus potest quidem in Ecclesia manere in voto, adeoque etiam poenitentiam agere; sed non manet in ea reipsa. Ad confir. Textum S. Augustini Bellarminus tom. 2. contr. 1. l. 3. de Ecclesia c. 6. suspicatur esse corruptum, & omisissam particulam non, ut legendum revera sit: *Neque enim non separamus*; nam statim sequitur: *Et ubi hoc facere, pacis, & tranquillitatis Ecclesiae gratiâ, non permittimur, non tamen ideo Ecclesiam negligimus*: quæ verba non congruunt omissioni separationis. Quod si textus corruptus non sit, dicendum est cum eodem Bellarmino, per populum DEI non intelligi membra Ecclesiae, sed intelligi electos, seu omnes salvandos, à quibus separare non intendunt Episcopi, aut alii Prælati, etiam eos, quos excommunicant.

305. Ob. 8. Ecclesia potest punire schismaticos, hæreticos, & excommunicatos: ergo sunt intra Ecclesiam. prob. conf. 1. Corinth. 5. v. 12. dicitur à S. Paulo: *Quid enim mihi de iis, qui foris sunt, judicare?* ergo Ecclesia non judicat, consequenter nec punit eos, qui non sunt ejus membra. Confir. Episcopi, incidentes in hæresin, possunt valide exercere actus ordinis, e. g. consecrare, ordinare: ergo adhuc sunt membra Ecclesiae. Resp. neg. conf. Cum schismatici, & hæretici, habeant characterem baptismalem, hoc ipso habent debitum redeundi ad Ecclesiam, à qua discessere: sicut ergo oves, fugientes extra ovile, possunt à pastore à fuga retrahi, & verberibus etiam ad redeundum cogi: ita possunt supradicti plecti ab Ecclesia; unde non sunt membra Ecclesiae in re, sed in debito, & jure.

Textus autem Apostoli tantum intelligendus est de iis, qui ita foris sunt, ut nunquam fuerint intus, nec ratione characteris habeant debitum redeundi, ut sunt Gentiles, & Judæi. Ad confir. neg. conf. nam Episcopi ratione ejusdem characteris, & debiti redeundi ad Ecclesiam, seu tanquam membra, non quidem in re, sed in voto, habent capacitatem ad aliquas functiones Ecclesiasticas; item habent exercitium jurisdictionis, dum fideles reputantur; quippe hoc necessarium est ad rectam gubernationem Ecclesiae, quæ non judicat de internis, nisi per externa: & cuius alia membra alias sepe paterentur inevi-

R.P. Ant. Mayr. Theol. Tom. I.

tabile, & gravissimum damnum; quia e. g. ne-scirent, Episcopum, vel parochum esse excommunicatum. Unde Canus l. 4. de locis Theol. c. 6. seu postremo. resp. ad 12. arg. ait: *Summum Pontificem, Episcopos, ceterosque Ecclesiae ministros, potestate, ac jurisdictione, per hæresin abditam, interiorèmq; privari, non modo non certum, sed ne probabile quidem esse, maxima auctoritate Theologi affirmant.*

ARTICULUS III.

An Ecclesia sit infallibilis Regula fidei.

306. Dico cum omnibus Catholicis. Ecclesia est regula fidei, seu credendorum infallibilis. Ut autem Gormaz de virt. Theol. n. 436. rectè notat *regula fidei*, prout hic accipitur, est *infallibilis propositio, vel applicatio doctrinae fidei*; non enim hic per regulam fidei tantum intelliguntur quicunque Loci Theologici, ex quibus scilicet solent erui argumenta pro conclusionibus Theologicis: & qui non omnes sunt regula fidei. Solent autem assignari decem, scilicet 1. *ratio humana*. 2. *auctoritas philosophorum*. 3. *historia humana, etiam Ecclesiastica*. 4. *communis sententia scholasticorum*. 5. *consensus Patrum* (quando aliquid communiter quidem docent, sed non ut verbum DEI traditum) & hi quinque loci non sunt regula fidei. Reliqui verò quinque scilicet 1. *Sacra Scriptura*, 2. *Traditio*, 3. *Ecclesia*, 4. *Concilium Oecumenicum*, 5. *Romanus Pontifex definiens*, possunt (ut patebit ex dicendis) esse regula fidei: quanquam Scriptura, aut traditio se solis non sint regula fidei, sed juncta explicatione, seu applicatione Ecclesiae, sub qua comprehenditur Concilium, & Pontifex: adeoque tres ultimi loci possunt reduci ad unum, scilicet ad Ecclesiam, vel per se, vel per Concilium, vel per suum Caput loquentem.

307. Prob. jam conclusio. Cum nec Scriptura sola, nec traditio, nec spiritus privatus, sufficienter applicent nobis verbum DEI, certè debet dari adhuc alia regula: cumque fides debeat esse firmissima, & immutabilis, debet etiam ejus regula esse infallibilis; alias enim, deprehensio posita errore, assensus prudenter mutaretur: ergo debet dari alia regula infallibilis: hæc regula alia non potest assignari, quam Ecclesia, seu ejus definitivum judicium: ergo, ant. videtur innegabile; alias enim Christus non fuisset sat providus, & destituisset Ecclesiam suam medio maxime necessario: reliquisset eam in summa confusione, & incertitudine, divisione, & dissenfu.

Nam, si nemo Scripturam, vel traditionem, infallibiliter applicaret, vel res dubias, ultimo, & infallibili judicio, decideret: tunc (sicut videmus modò apud hæ-

M

ticos

ticos contingere) nihil certi foret; & cum plurimi inter se non convenirent in opinionibus suis, essent inter se diversi, & dissentientes (certè quamprimum Lutherus infallibilitatem Ecclesiæ, tanquam regulæ, negavit, infinitæ propemodum sectæ ex ejus hæresi ortæ sunt) cumque ex minis doctis, alii his, alii aliis, adhererent, forent sectæ, & partiales Ecclesiæ innumeræ: plurimi dubitarent in utramque partem, non sine confusione: maxime autem rudes destituerentur omni applicatione firma, & digna, cui securè possent fidere; cum non nisi ex auctoritate res fidei discere possint: imò etiam docti destituerentur necessario medio, ex hac ipsa ratione; quia & hi suo judicio infallibiliter fidere, nisi per magnam præsumptionem, non possunt: & ipsi quoque res adeò sublimes, quas fides proponit, ex auctoritate discere debent.

Confir. 1. Christus scivit, oriturus esse varias hæreses: & utique voluit instituere Ecclesiam rite ordinatam, tanquam bonam rempublicam: ergo, sicut in civilibus debet dari magistratus, habens auctoritatem, leges interpretandi, ita etiam debet dari similis auctoritas in Ecclesia: & quidem, sicut legislator, si posset dare infallibilem interpretationem legum civilium, malè faceret, si daret fallibilem: ita etiam Christus, cum potuerit dare infallibilem regulam, non bene dedisset fallibilem. Confir. 2. Si Ecclesia non esset infallibilis, posset contingere, ut doctrina ab ea tradita falleret: ergo sine vitio aliquis ab ea discederet, si falsitatem agnosceret: ergo hæresis, prout significat discessum ab Ecclesia in credendis articulis, ex genere suo non esset vitium: quod est per se falsum.

308. Probatur 2. conclusio contra hæreticos, admittentes Sacram Scripturam, ex hac ipsa. *Matth. 28. v. 20.* dicit Christus: *Ecce ego vobiscum sum usque ad consummationem sæculi.* item *Joannis 14. v. 16.* *Ego rogabo Patrem, & alium paraclitum dabit vobis, ut maneat vobiscum in æternum, spiritum veritatis.* & paulò pòst de eodem Spiritu. *v. 26.* *Ille vos docebit omnia, & suggeret vobis omnia, quaecumque dixerò vobis.* & *c. 16. v. 13.* *Cum autem venerit ille spiritus veritatis, docebit vos omnem veritatem.* item *Matth. 16. v. 18.* *Super hanc petram ædificabo Ecclesiam meam, & porta inferi non prævalebunt adversus eam.* iterum *Matth. 18. v. 17.* *Si autem Ecclesiam non audierit, sit tibi sicut ethnicus, & publicanus.* rursus ad *Ephes. 4. v. 11.* *Ipsè dedit quosdam quidem Apostolos, quosdam autem prophetas, alios vero Evangelistas, alios autem pastores, & doctores, ad consummationem Sanctorum, in opus ministerii, in ædificationem corporis Christi, donec occurramus omnes, in unitatem fidei, & agnitionis filii DEI.* & *1. ad Timoth. 3. v. 15.* *Ecclesia DEI vivi, columna, & firmamentum veritatis.*

Ex his manifestè habetur, Ecclesiam non tantum pro aliquo tempore, sed usque

ad sæculi finem, & in æternum, fore semper dirigendam à Spiritu S. ne erret, vel ne cadat columna veritatis: aut ne fideles, qui eam, per pastores, & doctores suos, loquentem tenentur audire, ab ea decipiantur: ne denique inferni potentia contra eam prævaleat, eripiendo veram fidem, & consequenter etiam sanctitatem, quæ fide fulcitur. Confir. 1. Ecclesia debet semper esse sancta: ergo debet etiam esse infallibilis; alias enim posset docere doctrinam non sanctam: quo casu non esset amplius sancta, sanctitate suæ doctrinæ, imò nec morum; quia falsitas doctrinæ statim post se traheret etiam aliquam maculam in moribus, saltem in plurimis membris. Confir. 2. S. Paulus ad *Timum 3. v. 10.* ait: *Hæreticum hominem, post unam, & secundam correctionem, devota, sciens, quia subversus est:* at, quomodo devotabimus, & sciemus, eum subversum, nisi Ecclesia id nos infallibiliter doceat? ergo hæc debet esse infallibilis.

309. Probatur conclusio 3. ex SS. Patribus, quorum infinitos textus adducere, quia impossibile est, paucos tantum delibabo. S. Irenæus *l. 3. adversus hæreses c. 4.* *Non oportet adhuc quarere apud alios veritatem, quam facile est ab Ecclesia sumere; cum Apostoli, quasi in depositorum divites, plenissime in eam contulerint omnia, quæ sunt veritatis.* S. Cyprianus *l. de unitate Ecclesiæ.* *Hanc unitatem Ecclesiæ qui non tenet, DEI legem non tenet: non tenet Patris, & Filii fidem: vitam non tenet, & salutem.* S. Augustinus jam relatus est *n. 147. & 276.* insuper *e. narrat: in psal. 30. concion. 1. ante medium.* ait: *In Christo loquitur Ecclesia, & in Ecclesia loquitur Christus, & corpus in capite, & caput in corpore.* S. Hieronymus *epist. 57. ad Damasum.* *Beatitudini tuæ, id est, cathedra Petri, communionem conficior: super illam petram ædificatam Ecclesiam scio.*

Huc etiam faciunt omnia illa, quæ Patres passim docent, de Ecclesiæ indefectibilitate, de Conciliorum universalium, & Romani Pontificis auctoritate. Tandem dicta hucusque confirmat praxis communissima, atque perpetua fidelium: qua dubiorum solutionem semper petierunt ex Ecclesiæ definitione: & qui Ecclesiæ contradicere ausi fuerunt, semper hæretici habiti sunt, ut ostendi potest per singula sæcula. Nec dici potest, illos habitos fuisse hæreticos, non quia Ecclesiæ definitionibus, sed quia SS. Scripturis se se opposuerunt; hoc enim ex eo falsum est, quòd multæ hæreses ex solis Scripturis clarè confutari non potuissent, ut posset ostendi, enumerando varios errores, Quartodecimanorum, Novatianorum, Arianorum, Macedonianorum, Anabaptistarum: qui omnes etiam pro se Scripturas allegabant.

ARTICULUS IV.

Solvuntur Objectiones.

310. **O**B. 1. Ecclesia à SS. Scripturis, & Patribus, comparatur lunæ: ergo, sicut ista eclipfin patitur, & deficit, ita potest etiam Ecclesia deficere à lumine fidei. Confir. Ecclesia potest saltem deficere à veritate inculpabiliter; hoc enim non obest fidei: ergo. Resp. neg. conf. Similitudo utique non debet esse omnimoda: igitur ea tantum stat in hoc, quòd, sicut luna initio mensis sui crescit, usquedum plena sit, ita Ecclesia creverit, usquedum perfecta fuerit. 2. quòd, sicut luna lumen habet à sole, ita Ecclesia lumen fidei habeat à Christo. 3. quòd, sicut luna eclipfin patitur, ita Ecclesia patiatur persecutiones, quibus aliquando imminuta est fidelium numero, vel etiam externo, & aperto splendore, ut dictum n. 290.

Ad confir. neg. ant. nam licet inculpabiliter à veritate deficere possit homo privatus, tamen hoc non potest contingere in Ecclesia; alias enim non amplius esset columna, & firmamentum veritatis: nec maneret cum ipsa spiritus veritatis: omniæque forent dubia, etiam ipsa Scriptura; cum dubitari posset, an non circa hanc ipsam Ecclesia inculpabiliter erraret. Nec dici potest sufficere, modò Ecclesia sit infallibilis in designanda vera Scriptura; si enim infallibilis est in hoc puncto, cur non in aliis? 2. nisi saltem sit Ecclesia etiam infallibilis in explicatione Scripturæ, nondum est satis consultum; cum Scriptura sit obscura, nec se sola clarè intelligatur, ut dictum à n. 181. & seq. 3. cum non omnia in Scriptura contineantur, ut n. 192. probatum est, debet etiam Ecclesia esse infallibilis, quoad rite determinanda illa, quæ ex traditione creduntur, eaque etiam rite explicanda, adeoque quoad omnia, extra, & intra Scripturam definienda.

311. Ob. 2. Ecclesia potest errare tempore sedis vacantis, seu quando nullus est Pontifex, vel tempore schismatis, quando plures sunt Pontifices dubii: ergo. Resp. neg. suppositum, quòd tunc aliquid possit definiri, tanquam de fide credendum; nam tempore sedis vacantis, Cardinales tantum habent auctoritatem ad eligendum Pontificem: tempore verò schismatis Concilium Generale congregatum tantum habet auctoritatem, seu potestatem, sibi providendi de certo capite, seu creandi legitimum, & indubitatum Pontificem: non verò habet potestatem condendi leges universales, quæ vim habeant obligandi Ecclesiam, independentem à confirmatione veri Pontificis; nam, ut Eximius Doctor l. 4. de legibus c. 6. n. 4. latè ostendit, Concilium tempore schismatis tantum habet potestatem illam, quæ necessaria est, velut ad defensionem Ecclesiæ, eamque pacificandam, eligendo Ponti-

ficem certum: quam potestatem ei tribuit jus naturale, sicut optimatibus regni, in ordine ad constitutionem regis. At verò majorem potestatem, nec jus naturale, nec positivum, Concilio in eo casu tribuit; cum nullum jus, plus aliquid tribuens, ostendi possit; unde ad summum obligarent Ecclesiam tales leges vi spontanæ acceptationis.

312. Ob. 3. Ecclesia est libera ad credendum: ergo potest non credere: ergo potest fides omnis deficere: ergo Ecclesia non est absolute infallibilis. Resp. 1. Pontificem, & Concilium, quando representant totam Ecclesiam, & quando totam Ecclesiam obligant, non esse liberos, ad docendum verum, vel falsum; nam tunc assistentia Spiritus S. id impedit. Interim tamen habent sufficientem libertatem ad meritum, ut Christus, qui etiam non potest dicere falsum. Habent scilicet tunc Pontifex, & Concilium, libertatem contradictionis, ad loquendum, vel omnino tacendum: habent etiam libertatem, ad varias bonas intentiones, & amplectenda motiva, impellentia ad volendum definire. Sed tamen per hoc nondum satisficit argumento; nam per hoc non tollitur, quo minùs tota Ecclesia, seu omnia ejus membra, etsi rectè doceant, tamen malè credant, non assentiendo propriæ doctrinæ: atqui sic deficeret fides totius Ecclesiæ, adeoque etiam ipsa; nam ad eam constituendam, non tantum requiritur doctrina vera, sed etiam cœtus fidelium rite credentium.

Resp. igitur 2. cum Gormaz de virt. Theol. n. 376. dist. ant. Ecclesia est libera ad credendum libertate antecedente. conc. ant. libertate consequente. neg. ant. & sub eadem dist. conc. vel neg. conf. Antequam DEUS determinaverit, creare hos homines, & facere, ut nascantur in religione Catholica, jam prævidit, quòd plurimi his, vel illis auxiliis, sint consensuri, & cum istis rite credituri; unde postea eo decreto, quo determinavit, eos creare, etiam decrevit, pluribus quovis tempore dare auxilia illa congrua: & simul prædefinitivum, licet sit antecedenter impedibile, adeoque quilibet possit antecedenter à fide deficere, non tamen est frustrabile consequenter; hinc nunquam omnes deficient. Quare etiam consequenter ad hanc scientiam, de aliquorum in fide perseverantia, sub his, vel illis auxiliis, & consequenter etiam ad decretum DEI, dandi ea auxilia, potuit DEUS infallibiliter promittere, quòd nunquam sit tota Ecclesia à fide defectura: neque ea promissio, subsequens illam scientiam mediam, ullatenus tollit libertatem. Sed fusior hujus rei explicatio petenda est ex tractatu de DEO, ubi de prædefinitionibus agitur.

313. Ob. 4. Ecclesia sunt tantum homines: sed hi possunt errare: ergo. Confir. Singuli homines possunt errare: ergo etiam omnes. Resp. dist. ma. Ecclesia ut considerata sine assistentia Spiritus S. sunt